משנה · אחרונים · רש״ש · סדר נזיקין

רש״ש על משנה מכות

רבי שמואל שטראשון [הרש"ש]

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

רש״ש על משנה מכות

רבי שמואל שטראשון [הרש"ש]

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/רשש-על-משנה-מכות/
הקובץ נוצר ב־20 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
משנה א 4
משנה ב 4
משנה ג 5
משנה ד 5
משנה ה 5
משנה ז 5
משנה ח 6
משנה ט 6
משנה י 7
פרק ב 7
משנה א 7
משנה ב 7
משנה ג 8
משנה ד 8
משנה ה 8
משנה ו 8
פרק ג 9
משנה א 9
משנה ב 9
משנה ג 10
משנה ה 10
משנה ט 10
משנה יד 11

פרק א

משנה א

במשנה יעשה זה ב"ג כו' וכן בסיפא יגלה זה. הא דנקיט להו בל"י משום דכן גם לישנא דקרא בכה"פ:

שם בתוי"ט ד"ה שהוא ב"ג כו' קודם שנולד כו'. כלומר קודם שהולידו אביו שהוא שעת ההריון. סוף דבריו אינם בדיוק דההריון יוכל להיות בסוף ג' ימים לביאתו:

[**בתוי"ט ד"ה שהוא חייב לגלות כו' והא יכול לומר מזיד הייתי כו'** נ"ב הרמ"ז ובס' מים חיים הקשו ע"ז ממ"ש תוס' ב"מ (ג' ב.) וכבר קדם בזה המהרש"א ע"ש. מהגרמ"ש ז"ל]:

בא"ד לאו כה"ג דומיא דאוהב גולה. ר"ל דאל"כ מאי אריא שונא אפילו אוהב נמי וז"פ ודברי התוי"ט בזה תמוהים ע"ש:

בא"ד ואמאי אינו גולה כיון כו' וי"ל כו'. הן לת"ק דר"ש משמע שם דאפילו שאין אנו יכולין לומר דלדעת הרגו אעפ"כ אינו גולה וכמש"כ שם בס"ד וא"כ ע"כ לא איירי הכא אלא לר"ש וקשה דבברייתא שם מפרש כיצד כו' נשמט (היינו החבל) אינו גולה מוכח דאוהב כה"ג גולה ואע"פ שאין בזה רגלים לדבר:

[**שם בתוי"ט ד"ה אומדין כמה אדם כו' ומ"ש בכסף משנה שרש"י כתב על פירושו שלבו מגמגם בו לא עיין יפה כו'** נ"ב עיין בלח"מ פכ"א מהל' עדות ה"א שהעיר ג"כ על הכ"מ שכתב הלשון ורש"י פירש בדרך אחרת וכתב שלבו מגמגם בו עכ"ל וכתב הלח"מ ז"ל. לא כתב רש"י כן אלא על פי' השני ששמע אבל פי' הא' אתי לי' שפיר עכ"ל אבל לשון התוי"ט שכתב על הכ"מ "לא עיין יפה שלא על פירושו זה כ"כ אלא על פי' ששמע מזולתו" לא עולה יפה ואנה מצא בכ"מ שכתב בשם רש"י שלבו מגמגם על פירוש ראשון אפשר שגם הכ"מ ורש"י פי' בדרך אחרת כוון על פי' שני ששמע מזולתו. מהגרמ"ש ז"ל]:

שם בתור"ע אות ב' מביא בשם הריטב"א לפרש דכיון דכופרא כפרה אין ממשכנין אותו ומאליו לא היה נותן כיון שיודע שהוא שקר וק"ל חדא דא"כ מדוע לא פשטינן מכאן בב"ק (מ') דאין ממשכנין על כופרא. שנית כיון דהוא מכחישן ודאי ממשכנין כמ"ש התוס' ביבמות (פ"ז ב') ובכריתות (י"ב) לענין חטאת:

משנה ב

בתור"ע אות ה' בצע"ג הא' ע"ש. בגמ' ורבנן האי ל"ת ברעך ע"ש מאי דרשי ביה. ר"ל לאיזו דרשה מוקי ליה אשר בעבורה ל"מ למילקי שמונים א' משום כאשר זמם וא' משום אותו דאילו הא דמבע"ל לאזהרת עדי ב"ג זאת לא ימנע שילקה גם הכא בעבורו ומיושב הצע"ג שלו. ומה שהקשה בצע"ג הב' שם דמ"מ יקשה באמת מדוע לקי בב"ג הא הוי לאו

שניתן לאמב"ד (ר"ל ולא ענש אא"כ הזהיר כמ"ש התוס') וע"ש לכאורה ה"מ להקשות ג"כ איך לקי מכאשר זמם כשמעידין שחייב מלקות הא בעינן אזהרה גם לזה. אולם יפלא שלא ראה מש"כ המהרש"א דיישבו בטוב ע"ש:

משנה ג

במשנה. משלשין בממון. עי' בגמ' (רד"ג) במש"כ רש"י על לישנא דמשלשין וכן התוי"ט נדחק בזה ול"נ דשיגרת לישן הוא ממתניתין דב"ב (נ"ו) ע"ש וכה"ג תמצא הרבה ומהן בשבת (מ') בתד"ה הלכה ובב"ק (קט"ז) בד"ה הכרעה ועי' כתובות (ק"ד) מהו שתשלש ובפרש"י ובב"ב (קמ"ו) ובתוס':

משנה ד

במשנה היאך אתם מעידים כו' אותו היום במקום פלוני כו'. לכאורה נ"פ שאם היה אותו מקום רחוק מהמקום שמעידין ד"מ ב' ימים ואמרו עמנו הייתם יום קודם או אחר יום שמעידין עליו במקום פלוני הרחוק כנ"ל שנהרגין (עי' לקמן בגמרא א"ר באו שנים ואמרו בסורא כו') ולישנא דאותו היום שבמשנה י"ל דלא קאי על אותו יום שאמרו העדים אלא דר"ל איזה יום שיהיה רק שהמקום רחוק כ"כ עד שא"א לבוא מזה לזה במשך זמן שבין אמירת אלו לאלו ולכן תמיהני על לשון הרמב"ם בפי"ח מהל' עדים ה"ב שכ' אבל אם א"ל א"א יודעים אם הרג זה ביום זה בירושלים כו' שאתם עצמכם הייתם עמנו ביום זה בבבל כו' ע"ש והלא בין ירושלים לבבל מהלך כמה ימים ואפ"ה כ' ביום זה:

משנה ה

במשנה איסטסית. בתוס' כ' ברב אלפס פי' לשון סטיס כצ"ל בס' בסוף והתוס' קצרו בדבריהם דלפי' הרי"ף הגי' איסטסית וכצ"ל ברי"ף וברע"ב גם כן ט"ס דלפי' הא' צריך להיות איסטטית בב' טיתי"ן ופשוט שפי' הרע"ב בדר"י שב על הב' הגי' והפי' שבמלת איסט' והתוי"ט ל"ד בכוונתו בזה:

משנה ז

במשנה אף השנים יזומו את הג'. נראה דנקיט סוף דינא ומשפטו בשלימות הכי הוא אף שנים מזימין את השנים (ולכן כ' התוי"ט ולכאורה איפכא כו') ומה שנים מזימין את השנים אף השנים יזומו את הג' ולכוונה זו נקיט בראשית דבריו להקיש שלשה (ור"ל המוזמים) לשנים (ולא נצטרך להפך הגי' כמ"ש התוי"ט):

שם רש"א מה שנים כו' רע"א כו' ומה שנים כו'. ברא"ש הגי' ר' ישמעאל תחת ר"ש וגי' זו ישרה מאד (ונעלמה מהתוי"ט) אך לא מצאתי לו חבר וכ' הרמב"ם בפי' ודר"ע

ור"ש קיימין ואין עליהם חולק ותמיהני דבסנהדרין (מ"א ב') אסיק רבא בפי' מתניתין דשם דאפי' בחקירות ב' אומרים ידענו וא' אמר א"י עדותן קיימת כמאן דלא כר"ע וע"ש פרש"י ותוס' הרי חזינן דסתמא דמתניתין פליגא עליה ונ"ל דהרמב"ם לא הוה גריס שם כמאן דלא כר"ע וכ"נ מהא דפסק להא דרבא בפ"ב מהל' עדות ה"ג ופסק ג"כ להא דר"ע ור"ש והלח"מ שם הניחו בצ"ע ונ"ל ראיה לגירסא זאת מהא דשם (ס' סע"א) מוקמינן לסתמא דמתניתין שם דוקא כר"ע ואם איתא ה"ל להגמ' למיפרך סתמא אסתמא:

שם רע"א לא בא השלישי להקל כו'. מלת להקל ליתא במשניות ובירושלמי ובגמרא סנהדרין (ט') וברי"ף ורא"ש וכ"נ מפירש"י אכן הנ"י והתוס' דסנהדרין שם גרסי ליה ע"ש:

משנה ח

במשנה מה שנים נמצא א' מהן קרוב כו'. עי' בנ"י שכ' י"ל שהוא סיום ר"ע כו' או שנאו מפני מחלוקת ר"י ורבי והתוי"ט כ"ע ול"י כו' ול"נ דר"ל או שזה אינו מדר"ע אלא מסתמא דמתניתין ולהכי שנאו בסוף בפ"ע ולא כללו עם סתמא דרישא הוא כדי להסמיך ליה פלוגתא דר"י ורבי דפליגי ביה. אמנם תמיהני עליו דהרי בסנהדרין (ט') מבואר להדיא דזהו מדר"ע וכן שם (ס' סע"א) סתמא כר"ע דמקיש ג' לב' ע"ש בפירש"י ושם (מ"א ב') לפי' התד"ה כמאן:

שם בתוי"ט ד"ה עדותן בטלה כו'. **נ"ל כו' ה"ז בא ללמד ונמצא למד כו' והתו"ח כ"ע ואינו מובן כו'** ונ"ל דכוונתו דבטלה משמע דאינה מועילה כלל אף לשבועה וכ"מ מדברי הרי"ף בתשובה שהביאו הרא"ש ונ"י ומנ"ל הא (ועי' תד"ה אר"י) לזה קאמר דה"ז בא ללמד על ג' דאע"ג שנשארו ב' כשרים אפ"ה אינם מועילים למה שב' מועילים בעלמא דהיינו להוציא ממון ע"פ והדר למדין לשנים דאף שנשאר אחד אינו מועיל למה שמועיל בעלמא דהיינו לשבועה וכעין זה כתבתי בחגיגה (י' ב') בס"ד ואגב אורחין למדנו דאף שע"א קם לשבועה מ"מ ע"י קרוב או פסול לא דאל"כ מדוע יפסול העד הכשר לשבועה כיון דגם הקרוב כשר לה וסייעתא להרמב"ם בפרק ה' מהלכות עדות הלכה ג' אשר הכ"מ כ"ע של"י מקור לזה:

משנה ט

במשנה בזמן שמקצתן רואין אלו את אלו כו'. לכאורה הל"ל זה את זה עי' בתד"ה הוא שכ' אלמא לא בעינן שיהא כל השנים כו' אלא בחד סגי ונ"ל דתנא מיסרך סריך בלישנא דמתניתין דברכות (נ') ונ"ל עוד דסגי בא' רואה את חברו אף שאין חבירו רואהו וכן התם להצטרפות זימון וכמו דאמר רבא לקמן בראיית המתרה לפי' המשי"ח ולגירסתנו (לאפוקי מגי' הרמב"ם ברפ"ד מהל' עדות והמתרה רואה אותן כמ"ש הכ"מ שם):

[**שם בתור"ע אות ח' אע"ג דבשעה שהעידו כו' כיון דאז עדיין לא נגמר דינו לא מקרי בר קטלא דשמא לא יבואו עדים כו'**. נ"ב אינו מדויק דמ"ש "אם נמצאה אחת מהן זוממת" קאי גם על הכת השניה שהעידו אחר שהעידו הראשונים אבל בלא"ה אתי שפיר בדבריו. "דכיון דאז עדיין לא נגמר דינו לא מקרי בר קטלא". מהגרמ"ש ז"ל]:

משנה י

במשנה ופלוני ופלוני עדיו. וכתב התוי"ט דדילמא יש להזימם או להכחישם קיצר במקום שה"ל להאריך דאמר אביי בסנהדרין (מ"ג) על משנה כיוצא בזו וצ"ל ביום פלוני כו' דילמא כו' ואתו ומזים להו ע"ש:

פרק ב

משנה א

בתוי"ט ד"ה היה משלשל כו'. ולכך לא ר"ל נפסק דא"כ ל"א כרבי כו'. עדיין קשה ל"ל למינקט בסיפא ונפסק. ולעד"נ דאורחא דמילתא נקיט דדרך המשלשל להרפות ידיו מעט מעט מהחבל כדי שישמט וירד מטה מטה לכן יקרה לפעמים שירפה ידיו הרבה ויפול בב"א משא"כ כשמעלה אדרבה מחזיק את החבל בחזקת יד בטרם שישמט ידו האחת מושיט ידו השני' תחתיה לתפשו בחזקה ואין דרך ליפול אלא ע"י פסיקת החבל מחמת ב' כחות המתנגדות כובד החבית מושכו למטה והוא מושכו למעלה ונכון בעז"ה: **שם בתוי"ט ד"ה רבי אומר כו' לשון רש"י פירושו שהשיל כו' ולא יתכן כו'** ר"ל שהוא מבנין פִּעֵל הדגוש במשקל פִּקֵּד וא' מהוראותיו להוציא הפעלים העומדים בקל והתוי"ט במחכ"ת שגה בהבנתו ועי' צה"ת בל"ד מפעלים אבל קשה דפעל נשל מצינו יוצא גם בקל כמו ונשל כו' את הגוים. של נעליך. וא"כ אף אם רבי יסבור י"א למקרא מ"מ מפרש הכא דמן העץ המתבקע קאמר מדל"כ מעצו. ואולי י"ל דכאן הוה כמו יוצא לשלישי מדל"כ ונשל הברזל עץ אלא מן העץ משמע דהברזל עשה שישיל העץ קיסם ממנו:

משנה ב

במשנה הוציא הלה א"ר כו'. במשניות הגי' הלז ומהתוי"ט נראה שגם במשנה שבגמרא היה לפניו כן ומביא לו חבר מקרא מי האיש הלזה. יותר ה"ל להביא קרא דמה הציון הלז (מלכים ב' כ"ג) שהוא בלא ה' בסוף כלשון המשנה או אל הסלע הלז (שופטים ו':כ') ואילו הוטב בעיניו להביא קרא דנאמר בו לשון זה על אדם נמצא ג"כ אל הנער הלז (זכריה ב':ח'):

שם ושליח ב"ד. הראב"ד ספ"ה מהל' רוצח ה"ו פי' דר"ל שהלקהו יותר ממה שאמדוהו ב"ד. ותימה דהתנן להדיא לקמן (כ"ב ב') הוסיף לו עוד רצועה אחת ומת ה"ז גולה ע"י ולשון הרמב"ם בספט"ז מהל' סנהדרין ואם הוסיף רצועה אחת על האומד ומת הרי החזן גולה ועי' ב"ק (ל"ב ב'):

משנה ג

במשנה רש"א יש שונא כו' זה"כ כו' ושלא לדעת הרגו הז"ג. ועפרש"י משמע דהת"ק סובר דאפי' בכה"ג שא"א לומר דלדעת הרגו כגון דנפל מן הגג (עי' תד"ה נשמט) אינו גולה ודלא כמש"כ הרע"ב בטעם הת"ק שחזקתו שהוא קרוב למזיד והוא מהרמב"ם בחבורו ולכאורה קשה מ"ט ונ"ל דר"ש לטעמיה דדריש טעמיה דקרא ורבנן לטעמייהו דלא דרשי ועוד י"ל דטעמייהו דרבנן דלא הוה שב מידיעתו וכמו גבי קרבן חטאת:

שם בתוי"ט ד"ה חוץ מע"י גר תושב כו' דבקללות עבד וכותי פטור כו'. בגמ' אלא ישראל גולה ולוקה ע"י כותי כו' אמאי דלטיי' ונשיא בעמך כו'. מדשביק לעבד משמע דשפיר קרינן ביה עושה מעשה עמך דלא גרע מאשה (ועי' מנחות ס"א ב' בתוס' סד"ה אין לי) והתוי"ט במחכ"ת ל"ד שכולל עבד עם כותי דא"ח על קללתו מטעם עושה מעשה עמך ועי' בכ"מ ספי"ו מהל' סנהדרין דמוכח מדבריו שלא היה בגירסתו בסיפא ועבד וא"כ נפל הדקדוק שלנו אך לפני התוי"ט היה הגי' שלפנינו:

בסה"ד מצאתי בספרי כו'. רעהו פרט לגר והז"א פי' שם דר"ל פרט לגר שהרג את ישראל וא"כ אין כאן סתירה:

משנה ד

בתוי"ט סד"ה לשלש כו' והמ"ל נמי דא"ב פלוגתת ר"י ור"מ דס"פ. ול"נ דל"א הכי מתרי טעמא חדא דמלשון המשנה משמע דחלוקין הן בעיקר דין קליטה שנית דלא ליהוי סתם ואח"כ מחלוקת:

משנה ה

בתוי"ט ד"ה ר"מ אומר אף הוא מדבר כו' פירש"י דברים שאינם נעשים ע"י אדם כו'. [נ"ב כתב הריטב"א על פירש"י וז"ל ולפ"ז ר"מ חולק הוא ול"ג אף הוא מדבר ובנוסחי דידן נמי ל"ג אף אבל הוא במקצת נוסחאות כו' עכ"ל. מהגרמ"ש ז"ל]:

משנה ו

במשנה ואחד שעבר ממשיחתו. ל"י מדוע תני ממשיחתו דמשמע דוקא שהיה נמשח מתחלה ובאמת נראה דגם במרובה בגדים שעבר חוזר ואולי שיגרת לישנא דרפ"ג דהוריות נקט או דכאן פירושו מגדולתו כמו דדרשינן למשחה לגדולה כו':

פרק ג

משנה א

במשנה ועל אחות אשתו ועל אשת אחיו. התוי"ט תמה דכולהו נשנו כסדרן בפ' א"מ חוץ מאלו השתים כו' ול"ד דגם אשת אחי אביו נשנה שלא כסדר הפרשה דשם כתיבא קודם לאשת אחיו אבל עיקר תמיהתו אינה כלום אם תעיין בגמ' ריש יבמות והביאה בעצמו שם בד"ה בתו:

שם אלמנה וגרושה חייבין עליה משום ב' שמות. לשון הרע"ב שנתאלמנה כו' והיא גרושה משמע שהיתה גרושה מקודם שנתאלמנה וז"א דבכה"ג לא מחייב אלא אחת כמבואר בקדושין (ע"ז) ולשון רש"י בזה בדיוק יותר:

משנה ב

במשנה והמפטם אה"ש. מש"כ התוי"ט ועוד מצינו כלי נקרא פיטם כו' טעות נזדקרה לפניו דעיקר הגי' פיטוס בס' וכ"ה בר"ס והוא מלשון פיטסות דבב"ב (צ"ג ב') במשנה [ובפ"ג דכלים מ"ו יבלת שטופלין בה הפטסין]. ופטסין דרפ"ב דביצה בגמרא וכן בערוך הביא כולם בערך פטס:

שם שקצים. התוי"ט כתב דבהמה וחיה טמאה כללו ג"כ בשם שקצים כו' ומיהו לא בכ"מ כו' ופ"ג דנדה דתנן בהמה כו' ואינם כלולים בשקצים כו' דהתם טמאה נמי משמע. שם איתא להדיא בין טמאים וא"כ אדרבה משמע דאי לא פרט להו ה"א דגם המה נכללו בשקצים דתני לעיל ע"ש ומש"כ עוד בביאור רמשים הוא לקוח מלשון הרמב"ם בחבורו פ"ב מהל' מ"א הלי"ג:

שם בתוי"ט ד"ה ומע"ש שלא נפדה כו' ומ"ש הר"ב ואזהרתי' מולא בערתי כו' וכ"כ הרמב"ם כו' ותימה כו' הן הרמב"ם בעצמו מביא ג"כ קרא דלא תוכל כמו שהעתיקו התוי"ט בר"ד אבל כשתעיין היטב בדבריו תראה שהוא מפרש דעיקר אזהרה היא מלא בערתי (נ"ל ראיה שכן הביא הש"ס בפסחים (כ"ד) ורש"י נדחק שם) ושאלת והיכן הוזהר פי' באיזה מקום אם בירושלים או בחוצה לה והיתה התשובה מקרא דלא תוכל דבירושלים דוקא וכמו שבארו הרמב"ם שוב מצאתי שכבר השיגו הרמב"ן בסה"מ בסוף שורש הח' והמג"א ישבו ע"ד שכתבתי ומה שנתקשה לפי' זה בפרכת הגמרא טומאת הגוף להדיא כתיב כו' ונצטער הרבה בזה ע"ש נ"ל דלק"מ דמדכתיב ולא יאכל כו' כי אם רחץ כו' מוכח דמיירי בירושלים ששם דוקא מותר אחר הרחיצה:

משנה ג

ברע"ב סד"ה ומע"ש כו' דכתיב לפני כו' ואח"כ לא תוכל כו'. שלא בדיוק כתב כן דאדרבא קרא דלפני כתיב אחר לא תוכל:

משנה ה

במשנה הקורח קרחה בראשו. והנ"י הוסיף או זקנו ותימה דמנ"ל הא הא לא כתיב אלא בראשם וכן במשנה וגמרא ופוסקים לא נזכר אלא ראש ונראה דט"ס הוא:

שם בתוי"ט ד"ה שרט שריטה א' כו' נ"ל מדלא כתיב למת כו' וכתיב לנפש. ותימה דהרי מוכח כאן דדריש מיתורא דכבר כתיב לא תתגודדו כו' למת ושריטה וגדידה אחת היא ואולי כתב זה מדנפשי' לרבנן דפליגי עליה דר' יוסי דסברי דשריטה ביד וגדידה בכלי וקיצר בדבריו ודע דהק"א שם בפסוק ושרט לנפש כ' מהגמרא שלפנינו דדרשת רבי יוסי היא מן למת דכתיב גבי לא תתגודדו דמיותר דכבר כתיב לנפש גבי ושרט והביא סמוכין לזה מלשון רבי יוסי עצמו בת"כ ת"ל לנפש לחייב ע"כ מת ומת ול"א ע"כ נפש ונפש ש"מ דמלמת קדריש ודברי תימה הן (א) אנה מצא משמעות מהגמרא דדריש מלמת ולא מלנפש (ב) דהרא"ש כתב דלהכי לא תני במתני' חיוב דה' קרחות על מת אחד משום דלא מיתני ליה קרחה א' על ה' מתים דבשריטה מרבי ליה מן לנפש ובקרחה ליכא רבויא ואם איתא אדרבא למת סמיך טפי לקרחה מן לגדידה (ג) דלמת אינו מיותר דאיצטרך לקרחה אבל לנפש ודאי מיותר דלמת שב אתרוייהו (ד) דאיך לא שת לבו לגי' הגמרא בדר"י לחייב ע"כ נפש ונפש:

שם בתוי"ט סד"ה על הראש כו' ובעיני נראה כו'. נראה דכונתו היא דקרחה ושריטה צריכין לימוד לחייב עכאו"א משום דחיובן אינן רק על מת משא"כ פאה דאיסורה מחמת עצמה חייב ע"כ פאה ופאה מסברא. והנה הנ"י מביא תוספתא דחייב בפאה בב' שערות ושיעור פאה מביא בשם הרמב"ם שהיא ארבע שערות ולפנינו איתא ארבעים שערות וא"כ לפ"ד ליחייב על כל ב' שערות מלקות אחת וכן איסורי נזיר הם מחמת עצמם ואפ"ה א"ח אלא אחת ושמא יאמר דשם ג"כ קבלת הנזירות גורמת לאיסוריו מה יענה ללבישת כלאים ואכמ"ל:

משנה ט

במשנה א"ל אינו השם. כה"ג בכריתות (ר"ד י"ג) במשנה:

שם א"ל אף הנזיר לא הוא השם. וכתב הרע"ב ומיהו ת"ק כו' לפי שאינו יכול לחרוש בשוורים אא"כ הולך עמהם ומנהיגם אף דאריו"ח בב"מ (צ' ב') דהנהיג בקול חייב וזה

אפשר מרחוק מ"מ חרישה א"א שלא ילך אחריהם להחזיק הקנקן כדאיתא שם (פ') והשתא דאתינן להכי י"ל דמיירי שע"י החרישה הסיט עצם כשעורה:

משנה יד

במשנה הוסיף לו עוד רצועה א' ומת ה"ז גולה ע"י. וכ' הרע"ב כגון דטעה במנינא והוא מהגמרא דבפרק המניח (ל"ב ב') דאי לאו הכי הוי שוגג קרוב למזיד ע"ש. ומהתוי"ט נראה דאשתמיטתיה הגמרא הלזו: